

2024-03-26

Diarienummer: Å 2024-137

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvar - Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning

Tillväxtverket arbetar för konkurrenskraftiga företag och hållbar utveckling i alla delar av Sverige. Det gör myndigheten genom att skapa förutsättningar för stärkt konkurrenskraft, ökad innovation, stärkt omställningsförmåga och en hållbar utveckling i hela landet. Myndigheten arbetar inom huvudsakligen tre politikområden, regional utvecklings- och sammanhållen landsbygdspolitik samt näringspolitik. Vi är ansvarig myndighet för riksintresse industriell produktion. Vårt arbete syftar till att stärka sambanden mellan näringslivsutveckling, samhällsplanering och hållbar regional utveckling.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter samt tidigare remissvar på En gemensam bild av bostadsbygnadsbehovet (SOU 2017:73)¹ och Sänk tröskeln till en god bostad (SOU 2022:14)².

Tillväxtverkets synpunkter

Bostadsförsörjning är en central fråga för hållbar regional utveckling och för svensk konkurrenskraft. Dagens situation med bristande tillgång till bostäder innebär ett hinder för privatpersoner att välja bostadsort och därmed även företags möjligheter till kompetensförsörjning genom att attrahera personal. Tillgång till rätt kompetens, på rätt plats och i rätt tid är avgörande för företagets konkurrenskraft. Bristen på kompetens är det största tillväxthindret för små- och medelstora företag i hela landet³. Möjligheterna till bostadsförsörjning påverkar hållbar utveckling i både små och stora städer och landsbygder i hela landet även om förutsättningarna skiljer sig från en plats till en annan.

Tillväxtverket har regeringsuppdrag att samordna det nationella arbetet med nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län. Bostadsförsörjning har identifierats som en av de kritiska utmaningarna i denna omställning.

Med grund i Tillväxtverkets tidigare svar enligt ovan väljer vi att lämna synpunkter på förslag 5.3–5.5. Sammanfattningsvis anser Tillväxtverket att:

- Ändra benämning från kommunal riktlinje till kommunal handlingsplan inte får önskvärd effekt.
- Beräkningar av bostadsbygnadsbehovet inte leder till ett ökat bostadsbyggande.
- Utmaningarna med bostadsförsörjning inte enbart kan hanteras genom bostadsbyggande.

5.3 Från kommunal riktlinje till kommunal handlingsplan

¹ Å 2017–1699 daterad 2018-01-30

² Å 2022–2147 daterad 2022-08-05

³ Tillväxtverket. *Företagens villkor och verklighet 2023 – Huvudrapport. 2023.*

Tillväxtverket bedömer att förslaget att ändra benämningen från kommunal riktlinje till kommunal handlingsplan utan sammanhanget av övriga förslag, **inte får önskvärd effekt** och innebär mer av en språklig förändring vilket även andra remissinstanser påtalat. Tillväxtverket tillstyrkte förslag att bredda kommunens arbete med bostadsförsörjning genom kommunala handlingsplaner och mål som sträcker sig utöver bostadsbyggande. Vi var särskilt positiva till att förslaget tydligt kopplade till förslagen om ny lagstiftning och en nationell handlingsplan. Vi menar att detta sammantaget hade ökat tydligheten mellan staten och kommunernas ansvar och åtgärder.

5.4 En gemensam bild av behovet av tillskott av bostäder

Tillväxtverket **anser inte att** förslagen om att Boverket ska beräkna bostadsbyggnadsbehovet och kommunerna ska dokumentera behovet av tillskott av bostäder, kommer leda till ett ökat bostadsbyggande. Vi anser att underlagen har potential till att bidra till en ökad dialog som kan leda till att förbättra samordning av kommunal planering och regionala utvecklingsfrågor där det finns en kommunöverskridande logik som exempelvis bostadsmarknaden. Detta förutsätter att de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna är mottagare av beräkningarna på länsnivå och genomföra de årliga dialogerna med kommunerna enligt förslag 5.5.

5.5 Samordning i bostadsförsörjningsfrågor

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. För att uppnå målet identifierar regeringen i sin nationella strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030⁴ fyra strategiska områden. Ett av dessa strategiska områden är likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet.

Tillväxtverket tillstyrker utredningens ursprungliga förslag och anser att de regionalt utvecklingsansvariga aktörerna bör vara den aktör som får i uppdrag att genomföra årliga dialoger med kommunerna samt uppmärksamma kommunerna på behovet av samordning. **Vi anser inte att utmaningarna med bostadsförsörjning uteslutande kan hanteras genom bostadsbyggande** men i kombination med de regionala utvecklingsansvariga aktörernas ansvar för exempelvis Länstransportplaner och Regionala trafikförsörjningsprogram finns potential att stärka samordningen mellan kommunal översiktsplanering och regionala utvecklingsstrategier. Bostadsförsörjning sker på en bostadsmarknad som långsiktigt kan påverkas i viss utsträckning av regional samverkan.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Kristina Zetterström. Isaac Karlsson har varit föredragande. I handläggningen har även Johanna Stenberg och enhetschef Åsa Bjelkeby deltagit.

Kristina Zetterström

Isaac Karlsson

⁴ [Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 - Regeringen.se](#)